

Vad lär vi nya förare? (men vad gör dom egentligen?)

Berit Johansson
Förbundsordförande STR

Vad säger kursplanen om hastighet?

- Vi tar en titt i *TSFS 2011:20*

**Transportstyrelsens föreskrifter om kursplan, behörighet B;
beslutade den 16 februari 2011.**

**Transportstyrelsen föreskriver följande med stöd av 7 och 12 §§
förordningen (1998:978) om trafikskolor.**

GDE-matrisen

”Goals for Driver Education” (Hatakka, Keskinen, Gregersen, Glad, 2002)

Mål för förarutbildningen

	Kunskaper färdigheter	Riskökande aspekter	Själv- känedom
Personl livs- förutsättn och strävanden	Samband mellan livsstil, ålder, grupp etc. och förarbeteende	Äventyrssökande Gruppnormer Kamratpåverkan	Introsp. komp. Egna förutsättn Impulskontroll Reflekt. förmåga
Resande och bilkörning	Val av färd sätt Val av tidpunkt Val av färdväg Motivens roll	Alkohol Trötthet Vinterväglag Rusningstrafik	Egna motiv för val Självkritiskt tän- kande
Körning i trafik	Trafikregler Komm.förmåga Riskupptäckt Automatisering	Bryta mot regler Korta avstånd Halka Oskyddade	Kalibrering av egen körförmåga Självkritiskt tän- kande
Fordonskunsk och –manöv- ring	Ford.känedom Skyddssystem Manövr.förmåga Nатурlagar	Sitta fel Utan bälte Fel på bromsar Ut slitna/fel däck	Kalibrering av egen manöv- ringsförmåga

Hur omsätter vi kursplanens mål i material/teori?

- Böcker och läromedel av olika slag
- Förberedelser inför lektion
- Teori/gruppundervisning
- Riskutbildning R1
- Skapa reflektion via diskussion och reflekterade frågesätt där målet är att aspiranten själv ger svaret på frågeställningen

Hur arbetar vi med kursplanens mål rent praktiskt/färdighet?

- Körlektioner
- Riskutbildningar
- Kunskaps överförande men betydande vikt läggs vid att skapa reflektion via diskussion och reflekterade frågesätt där målet är att aspiranten själv ger svaret på frågeställningen

Olika utbildningar, lite olika förutsättningar

- MC, ofta via trafikskola samt ”stark” riskutbildning
- Tunga utbildningar C och D lång utbildningstid (få privata prov, flest via professionell utbildning och gymnasier)
- Delar av YKB värdefullt vid fortbildning av yrkesförare (dvs tunga utbildningar) delvis mycket inriktad mot attityder och värderingar
- Moped klass I och II, obligatoriska delar
- Bil , förhållandevis oreglerat där stort ansvar läggs hos enskild aspirant

Utvecklings potentialer inom utbildning?

- Arbetet med attityder, värderingar samt insikt (vad är bäst att veta, att jag är en fena på manövrering eller veta att jag är rätt usel på det?)
- Att kunna nå människor för dialog/reflektion och kunskap, allt fler väljer bort utbildning då fokus riktas mot det som kommer på provet
- Är riskutbildningarna(R1) på rätt plats? Blir den mer effektiv om den kommer efter körkortinträdet då aspiranten har erfarenhet av egen körning samt har bättre självkänedom?
- Mer forskning på förarutbildningen samt ev systemöversyn
- Längre påverkanstid, från vaggan till graven